

Aan Provinciale Staten

ONDERWERP	Voortgang Utrecht Talent Alliantie	TELEFOONNUMMER	+31618581094
DATUM	06-06-2023	E-MAILADRES	sander.troost@provincie-utrecht.nl
DOCUMENTNUMMER	UTSP-852987353-35292	DOMEIN/OPGAVE	SLO
VAN	Sander Troost	TEAM	ECO
NUMMER PS	PS2023BEM	PORTEFEUILLEHOUDER	Strijk
COMMISSIE	Bestuur, Economie en Middelen		
BIJLAGEN	Geen		

Geachte dames en heren,

Essentie / samenvatting:

De statenbrief betreffende Voortgang Utrecht Talent Alliantie (UTA) informeert Provinciale Staten (PS) over de recente voortgang van de Utrecht Talent Alliantie. In de vierde voortgangsbrief staan de belangrijkste ontwikkelingen die betrekking hebben op de realisatie van de provinciale ambities op het gebied van onderwijs en arbeidsmarkt, zoals geformuleerd door de Utrecht Talent Alliantie. De brief zoomt in op de ontwikkelingen die hebben plaatsgevonden in het eerste deel van 2023.

Nederlandse economie schakelt een versnelling lager, geen signalen dat arbeidsmarkt ook afkoelt

Recente kwartaalcijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) melden een terugval van de Nederlandse economie. Dat de economische motor hapert met name doordat Nederland in het eerste kwartaal van 2023 minder producten heeft verkocht aan het buitenland.

De economisch mindere cijfers hebben geen verandering gebracht in de vraag naar arbeid. In de periode tot en met april 2023 verschenen er in de provincie Utrecht elke maand rond 30.000 duizend nieuwe vacatures (Jobfeed). Ook het totaal aantal banen van werknemers en zelfstandigen in de provincie Utrecht nam in het eerste kwartaal nog steeds toe. Hierdoor blijft de regionale arbeidsmarkt helaas onverminderd krap. Dit betekent dat uitvallende treinen, gesloten winkels en langere wachttijden in de horeca vooralsnog blijven bestaan. Werkgevers bieden om die reden al enige tijd tegen elkaar op in de strijd om schaars personeel (CBS).

De aanbodzijde van de regionale arbeidsmarkt lijkt de maximale capaciteit te hebben bereikt. In het eerste kwartaal van 2023 waren 29.000 duizend mensen van 15 tot 75 jaar in de provincie Utrecht werkloos. Het werkloosheidspercentage in de provincie ligt vrij stabiel op 3,5 procent (CBS Statline). Daarnaast groeit het aantal niet-werkenden dat toch de arbeidsmarkt betreedt. Er zijn namelijk steeds meer mensen die in het verleden geen betaald werk zochten, maar nu toch participeren op de arbeidsmarkt. Vooral ouderen zijn vaker en meer aan het werk. In tegenstelling tot deze twee groepen is de groep onderbenutte deeltijdwerkers wel toegenomen. Deze

groep heeft betaald werk in deeltijd, maar geeft aan meer uren te willen werken en hier ook direct beschikbaar voor te zijn. In totaal is in de afgelopen drie maanden het aantal werkenden in de provincie Utrecht gestegen met meer dan 10.000 duizend. De werkzame beroepsbevolking nadert hierdoor langzaam de grens van 800.000 duizend. Daarmee heeft ruim 75 procent van de inwoners van de Utrechtse beroepsbevolking een baan (CBS).¹

Utrecht Talent Alliantie (UTA) ruim een jaar onderweg

In februari 2022 is de UTA officieel gelanceerd als regionale samenwerking waar sociale én economische arbeidsmarktproblemen in de regio Utrecht worden geadresseerd en aangepakt. Aan deze samenwerking ligt de regionale human capital agenda (HCA) regio Utrecht ten grondslag waarvan de doelstellingen op het gebied van arbeidsmarktmobiliteit, leven lang ontwikkelen (LLO) en digitale vaardigheden nog altijd even actueel als urgent zijn.^{2 3 4}

De idee van het ter beschikking stellen van een fors impulsbudget om de ambitieuze doelstellingen van de UTA te kunnen realiseren werpt zijn vruchten af. Voor de totale looptijd van zeven jaar (2021-2027) is het impulsbudget gevuld met 11 miljoen euro, waarvan ongeveer 3 miljoen euro al is geïnvesteerd (zie huidige projecten en programma's op pagina 3). De middelen uit het budget worden nadrukkelijk ingezet voor het leggen van koppelkansen met beschikbare Rijks- en Europese middelen als cofinanciering. Ondanks het schrappen van een koppelkans als de Stimulering Arbeidsmarkt Positie (STAP-budget) per 2024 zijn er nog voldoende subsidiemogelijkheden beschikbaar en worden er nog altijd nieuwe regelingen gepubliceerd. De regeling Impulsplannen Utrecht Talent Alliantie wordt daarbij doorlopend gemonitord op effectiviteit en doelmatigheid.

De Regionale Economische Agenda (REA 2020-2027) richt zich op het oplossen van drie maatschappelijke vraagstukken die van invloed zijn op het welzijn en de welvaart van de inwoners van de regio Utrecht. De ROM Regio Utrecht stimuleert de ontwikkeling van innovatie en kennis voor het oplossen van deze vraagstukken. Via de inzet van de UTA investeert de regio in voldoende gekwalificeerd talent om deze transitie te kunnen realiseren. Deze context begint voor steeds meer partijen binnen en buiten de alliantie gemeengoed te worden. Zo worden doelen en financiering steeds meer afgestemd op de ambities van de UTA.

Figuur 1: Model regionaal ecosysteem in regio Utrecht (bijlage 1 bevat een tekstuele beschrijving van dit figuur)

¹ Meer regionale arbeidsmarkt informatie via arbeidsmarktinzicht.nl

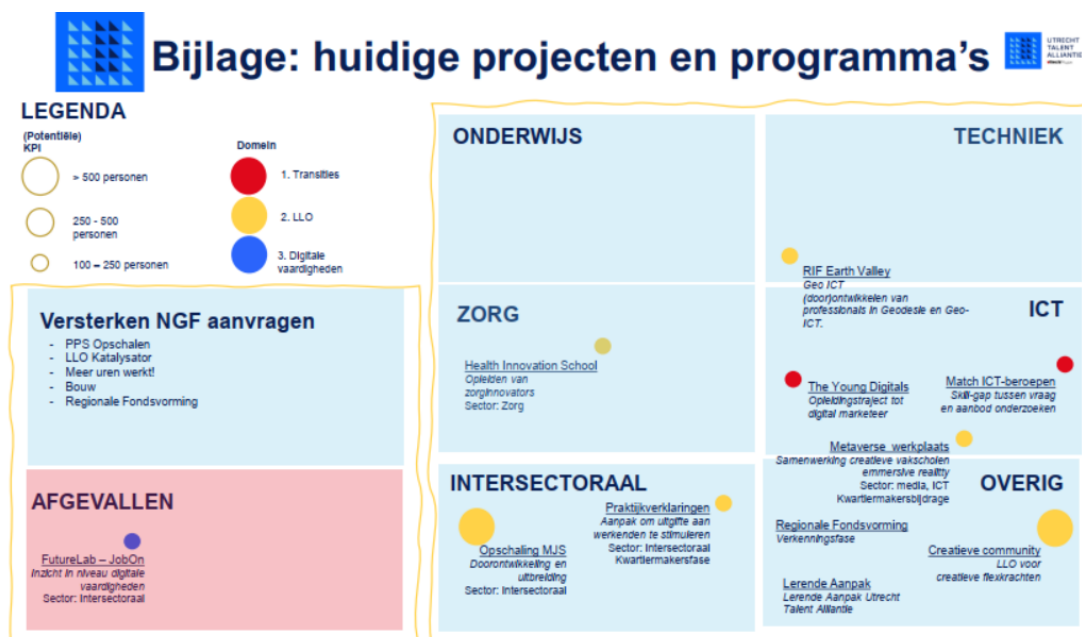
² Meer informatie en achtergrond over de totstandkoming van het huidige beleid via provincie-utrecht.nl

³ Eerdere voortgangsbrieven zijn te lezen via staten informatie

- stateninformatie.provincie-utrecht.nl
- stateninformatie.provincie-utrecht.nl
- stateninformatie.provincie-utrecht.nl

⁴ De UTA kent een nieuwsbrief waarvoor iedereen zich kan aanmelden, wat kan via utrechtalliantie.nl

Het portfolio met projecten en programma's dat succesvol een beroep deed op het impulsbudget en invulling geeft aan de ambitieuze doelstellingen van de UTA groeit. Hieronder een overzicht van alle huidige projecten en programma's binnen de structurele tekortsectoren waar de UTA zich op richt.

Figuur 2: Overzicht huidige projecten en programma's (bijlage 2 bevat een tekstuele beschrijving van dit figuur)

Gunstige multiplier op arbeidsmarktbudgetten door Utrechtse voorstellen voor Nationaal Groeifonds (NGF)

De UTA speelt een rol in drie Utrechtse plannen die zijn ingediend bij het Nationaal Groeifonds (NGF) namelijk

- Opschaling publiek-private samenwerkingen (pps'en) in het beroepsonderwijs (indiener ministerie van Economische Zaken en Klimaat in samenwerking met Katapult)⁵
- LLO-Katalysator (indiener ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap in samenwerking met Universiteiten van Nederland, Vereniging Hogescholen en MBO-raad)⁶
- Meer Uren Werkt! (indiener ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid in samenwerking met Universiteit Utrecht)⁷

Vanuit de gehonoreerde NGF aanvraag **Opschaling publiek-private samenwerkingen (pps'en) in het beroepsonderwijs** is er vanuit de regio Utrecht een projectvoorstel ingediend door GeLUK (Gezonde Leefomgeving Utrecht Kennisconsortium). Dit consortium wordt gevormd door vijf verduurzaamde pps'en, actief op het vlak van de gezonde leefomgeving: Center of Expertise Smart Sustainable Cities (Hogeschool Utrecht), Data- en KennisHub gezond stedelijk leven (Universiteit Utrecht en Hogeschool Utrecht), Vakcentrum Duurzame Energie (verbonden aan ROC Midden Nederland). De andere twee pps'en in het consortium vertegenwoordigen de belangen van ondernemers en werken nauw samen met diverse onderwijsinstellingen: Coöperatie KTC Zegveld en TechnoHUB in Woerden. Deze laatste partij heeft ook een beroep gedaan op het impulsbudget van de UTA. Met deze financiering geeft de provincie Utrecht meerjarige zekerheid om verzelfstandiging van deze techniek-faciliteit mogelijk te maken. Binnenkort volgt een regionale bijeenkomst over aansluitingsmogelijkheden bij dit consortium. Algemene doelstelling is de verduurzaamde samenwerking van de betrokken PPS-en de duurzaamheidstransitie in een gezonde leefomgeving van de regio Utrecht te bevorderen door gezamenlijke programma's – inclusief living labs – in te zetten op schaalvergroting onder mkb, werkenden en studenten in het beroepsonderwijs. Het project bestaat uit vijf werkpakketten: versterken van ketens en ecosystemen, innovatie van de beroepspraktijk, LLO, Contextrijke infrastructuur en talentontwikkeling. De totale waarde bij gunning bedraagt €9 miljoen (cofinanciering

⁵ Meer informatie over deze aanvraag via wijzinkatapult.nl

⁶ Meer informatie over deze aanvraag via lokatalysator.nl

⁷ Meer informatie over deze aanvraag via uu.nl

vanuit de provincie Utrecht bedraagt ongeveer 900.000 euro en is afkomstig uit meerdere provinciale budgetten). De beslissing over gunning valt in juli 2023.

De UTA kleurt ook de NGF **LLO-katalysator** die de leercultuur in de regio Utrecht wil verbeteren. Dit gebeurt onder andere met gerichte adviezen aan werkgevers en werknemers en publiekscampagnes om medewerkers te stimuleren om zich een leven lang te ontwikkelen. Het regionale leer- en ontwikkelplatform MaakJeStap is hiervoor een het gezamenlijke uithangbord. Het succes van MaakJeStap maakt dit mogelijk. Met de campagnes zijn tot nu toe 9.28 miljoen mensen bereikt, 48.000 mensen hebben de website bezocht en 4.400 daarvan hebben doorgelikt naar meer informatie over specifiek opleidingsaanbod. Recent is het opleidingsaanbod van de Universiteit Utrecht toegevoegd. De afgelopen maanden zijn ook zelfscans toegevoegd voor de zorg en het onderwijs.

De LLO katalysator bestaat uit vier bouwstenen; 1. Het in kaart brengen van de skills van de toekomst, 2. Het stimuleren van LLO oplossingen voor transitie, 3. Het professionaliseren van onderwijsaanbieders voor LLO, 4. Stimuleren van leercultuur. Samen met ROC Midden Nederland, Hogeschool Utrecht en Universiteit Utrecht is er gewerkt aan een regionale visie op LLO en de aanzet tot een projectvoorstel op het eerste thema van de LLO-Katalysator: de energie- en grondstoffent transitie. Indiening van het voorstel vindt plaats in het najaar van 2023.

Verder participeert de UTA in de NGF **Meer Uren Werkt!** die is ingediend door de Universiteit Utrecht en gaat over structurele benutting van het potentieel op de arbeidsmarkt. Meer uren werkt! heeft als doel zichtbare en onzichtbare drempels weg te nemen in de sociale omgeving, bij arbeidsorganisaties en bij deeltijders zelf. Dit zal resulteren in meer gewerkte uren, hoger bbp, betere kwaliteit van maatschappelijke sectoren en meer economisch zelfstandige burgers. De regio Utrecht is een van de proeftuinen in deze aanvraag. Definitieve gunning van deze aanvraag wordt elk moment verwacht.

Uitgelicht: Health Innovation School (HIS) regio Utrecht

Het opleidingsproject 'Health Innovation School Utrecht Region' stelt deelnemers van zorg- en welzijnsorganisaties in de regio Utrecht in staat om opleidingsactiviteiten te volgen gericht op het vormgeven, leren en implementeren van innovaties om de beschikbare arbeid in de zorg slimmer en effectiever in te zetten. In september 2022 startte 50 mensen uit alle lagen van het regionale zorgsysteem aan dit vernieuwende leertraject en vormen zij sindsdien een community die gebrand is op de verbetering van het zorgsysteem. In acht groepen worden veel voorkomende problemen in de zorg op creatieve wijze en langs alle kanten belicht. Deze actieprojecten zijn een onderdeel van de HIS waarin met Design Thinking en kennis over innovatie, het zorgsysteem en persoonlijk leiderschap een groep innovatoren wordt klaargestoomd voor de zorg van de toekomst. Zo is er een actieproject gericht op het beperken van uitstroom van zorgmedewerkers. Bijna de helft van de nieuwe medewerkers in de zorg is binnen twee jaar vertrokken door een gebrek aan loopbaanperspectief en goed werkgeverschap. In april 2023 hebben alle deelnemers aan deze eerste leergang hun innovaties gedeeld met de buitenwereld en meer specifieke de zorg- en welzijnsorganisaties in de regio. De HIS krijgt van de eerste deelnemers gemiddeld een 8. Na de zomer van 2023 start een volgende leergang in de regio.

Als regio succesvol investeren in schaars talent via ontschot budgetten

Het is de wens van het kabinet Rutte IV om door het hele land regionale werkcentra (RWC's) te realiseren. Werkzoekenden, werkenden en werkgevers kunnen in de toekomst bij dit loket met al hun arbeidsmarkt gerelateerde vragen terecht. Met name doordat werkenden en werkgevers nadrukkelijk op ondersteuning kunnen rekenen heeft deze landelijke ontwikkeling de aandacht van de UTA. Het begeleiden van personeel en bedrijven bij van werk naar werk transitie sluit goed aan bij ambitie 1 van de UTA om soepele en veilige overstappen in de regio Utrecht te realiseren. Ook om- en bijscholing krijgt een plek binnen deze centra, wat weer raakt aan de ambitie dat LLO in de regio Utrecht vanzelfsprekend is.

Er zijn vanuit een pilotfase al een aantal werkcentra actief, zoals in de arbeidsmarktregio Amersfoort. Drijvende krachten hierachter zijn gemeenten en UWV. Bij de ontwikkeling van RWC's wordt voortgeborduurd op de ervaringen met Regionale Mobiliteitsteam (RMT's). Deze teams zijn tijdens de coronacrisis gestart met het helpen van mensen die hun baan verloren of dreigden te verliezen. Op dit moment zijn de partners van de RWC's de sociale partners. Ook het WerkgeversServicepunt (WSP), Leerwerkloket en het Jongerenloket maken deel uit van

het werkcentrum. Het is nadrukkelijk de bedoeling om in de toekomst alles rond arbeidsmarktdienstverlening te laten vallen onder dit loket. In de arbeidsmarktregio Midden-Utrecht en Gooi en Vechtstreek is er sprake van een RWC in wording.

In de vorige statenbrief bent u geïnformeerd over de ontwikkeling rond een regionaal talentfonds. Het doel van een dergelijk fonds is het organiseren van afstemming en bundeling van scholingsmiddelen gerelateerd aan de structurele tekortsectoren zoals geformuleerd door de UTA. Uit de verkenning die is opgeleverd blijkt dat er voldoende draagvlak in de regio is om concrete afspraken te maken over hoe publieke en private investeringen in talentontwikkeling elkaar kunnen versterken. Het ontbreken van een toekomstbestendige infrastructuur om LLO te stimuleren en uit te voeren speelt in alle regio's van Nederland. Samen met de provincies Noord-Brabant, Zuid- en Noord-Holland en een vertegenwoordiging van de gemeenten via de VNG wordt gewerkt aan plannen voor een Nationaal Human Capital Fonds (HC-NL). HC-NL streeft op het gebied van Leven Lang Ontwikkelen (LLO) naar het in beweging krijgen van het individu. Dit doen ze door het faciliteren van regionale fondsvorming voor scholing en ontwikkeling, en begeleiding van de beroepsbevolking door het opzetten van een landelijke structuur. Deze structuur zorgt ervoor dat de (structurele) financiering wordt 'ontsnipd en ontschot' en scholingsaanbod op regionaal niveau in de vorm van subsidies en/of leningen beschikbaar is voor individuen. In de volgende voortgangsbrief (najaar 2023) wordt u geïnformeerd of deze plannen in aanmerking komen voor het Nationaal Groeifonds.

Versnellen op ambitie 3 voor digitaal vaardige inwoners van de provincie Utrecht

De provincie Utrecht behoort tot de provincies met het grootste aandeel inwoners dat vaardig is in internet-, computer- en softwaregebruik, zogenaamde digitale vaardigheden. 80 procent van de inwoners van de provincie Utrecht beschikt over minimaal basisvaardigheden, tegen 74 procent in Nederland. In de UTA is geconstateerd dat een versnelling van ambitie 3 nodig is om in de toekomst alle inwoners te laten beschikken over een basisniveau van digitale vaardigheden. Samen met de koepelorganisatie binnen UTA voor de ICT-sector de U-TECH Community is een plan gemaakt hoe deze versnelling concreet te realiseren. In de volgende voortgangsbrief (najaar 2023) wordt u geïnformeerd met welke projecten en programma's ambitie 3 wordt ingelopen.

Gedeputeerde Staten van Utrecht,

Voorzitter,
mr. J.H. Oosters

Secretaris,
mr. drs. A.G. Knol-van Leeuwen

Bijlage 1

De regionale economische agenda kent drie maatschappelijke opgaven die in de regio Utrecht centraal staan: gezonde leefomgeving, gezonde mensen, gezonde samenleving. Voldoende geschoold talent in techniek, zorg, onderwijs, ICT en creatieve sector is hiervoor een randvoorwaarde. Dit is het terrein van de UTA. Voldoende stimulering van innovatie en kennis binnen earth valley, life science and health en media tech is hiervoor een randvoorwaarde. Dit is het terrein van de regionale ontwikkelingsmaatschappij (ROM Utrecht Region).

Bijlage 2

In de zorg is het project Health Innovation School actief en richt zich op leven lang ontwikkelen. In de techniek is het project Regionaal Investeringsfonds Earth Valley actief en richt zich op leven lang ontwikkelen. In de ICT zijn de projecten The Young Digitals en Match ICT-beroepen actief en richten zich op arbeidsmarkttransities. Het project Metaverse Werkplaats is ook actief in de ICT en richt zich op leven lang ontwikkelen. Intersectorale projecten zijn MaakJeStap en parktijkverklaringen en richten zich op leven lang ontwikkelen. Het overige aantal projecten zijn Regionaal Talentfonds, Lerende Aanpak en Creative Community. Dit laatste project richt zich op leven lang ontwikkelen.